

بررسی تحلیلی معیارهای زیبایی شناختی میادین شهری دوره رنسانس

سحر اسمعیلی دیزج¹، حجت اصغری^{2*}

1- کارشناس ارشد، دانشگاه آزاد اسلامی واحد نور، دانشکده معماری و هنر، گروه معماری، نور، ایران

2- دانشگاه آزاد اسلامی واحد تبریز، دانشکده معماری و هنر، گروه معماری، تبریز، ایران Hojjat.asghary@gmail.com

چکیده :

یافته های حاصل از مشاهده، مقایسه و تطبیق معیارهای زیبایی شناسی میادین دوره رنسانس به دلیل تغییر بنیادی رنسانس در مسیر طبیعی زندگی و تفکرات، هنر و اندیشه حاکم بر اروپا - که ریشه در مذهب و سنن و فئودالیسم داشت - و تقارن آن با رشد جمعیت اروپا باعث تغییر فرم و سیمای شهری و نیاز به طراحی مجدد مکانی را برای ارضاء حس شهروندی و سهیم بودن در ایفاء نقش در جامعه را فراهم آورد که وام گرفته از دوره یونان باستان با تغییرات اندکی در بدنه ها و طراحی مجدد به صورت متقارن و بهم پیوسته بود که به صورت مختصر میتوان به معیارهای زیر اشاره کرد : 1- استفاده از عنصر یادمانی 2- هارمونی منظم و یکپارچه 3- اندازه بزرگ میدان 4- کارکرد فرهنگی مذهبی 5- عدم وجود ترافیک سواره. در این مقاله میدانهای شهری دوره رنسانس¹ از نظر کالبدی و تطبیق معیارهای زیبایی شناختی مورد بررسی تحلیلی قرار می گیرد لذا در ابتدا تعاریفی کلی از میدان و سیر تحول شکل گیری میدان در توالی تاریخ ارائه شده و سپس با بیان نظریه های اندیشمندانی چون کامیلوزیته² و راب کریر³ در مورد معیار های زیبایی شناختی میدانهای شهری، این نظریه ها بر روی چند نمونه مطالعاتی از میادین شاخص دوره رنسانس مورد بررسی تطبیقی قرار می گیرد.

کلمات کلیدی : میدان شهری، رنسانس، زیبایی شناختی

1- مقدمه :

درک امروزی از میدان همانی است که در ذهن همگان و به طور یکسان از تقاطع چند خیابان که فضایی در میانه آنها برای تفکیک حرکت سواره پدید آمده و با ترکیبی از پوشش گیاهی، آبنا و فواره شکل میگیرد و هیچ ارتباط معقولی با انسان، حرکت انسان و حضور معنی دار انسان بر قرار نمیکند میدان بدون است (رستمی منجزی، 1391، 4). میدان بر حسب ضرورت های مکانی و زمانی نقش و عملکردهای مختلفی به خود گرفته است گاهی به صورت مکانی برای عرضه کالا بوده و زمانی فضایی حکومتی و دیوانی و یا مذهبی داشته است (رستمی منجزی، 1391، 4). میدان نمادی از رشد شکوفایی، فرهنگ و هویت کالبدی هر محل و ساکنان آنجاست، میدان باید طوری باشد که جلب توجه کند و آسایش و آرامش و حس تعلق پذیری به ساکنان و بینندگان بدهد در واقع میدان باید بتواند خاطره انگیزی کند، میدان باید حضور گسترده و فعال مردم را در خودش تامین کند و نه اینکه فقط جنبه عبور ترافیک داشته باشد (رستمی منجزی، 1391، 4).